Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

—ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Τὸ πουλὶ ποὺ βρίσκεται στὸ κλουβί, παύει νἆναι πουλί.
(Ὁ λ λ α ν δ ι κ ὴ)

Καλύτερα ἐλεύθερος καὶ φτωχός, παρὰ σκλάβος καὶ πλούσιος.
(Ἀγ γ λ ι κ ὴ)

Καλύτερα ξερὸ ψωμὶ κ' ἐλεύθερος, παρὰ σκλάβος καὶ παντεσπάνι.
(Γ ε ρ μ α ν ι κ ὴ)

Καλύτερα ἐλεύθερο πουλί, παρὰ σκλάβος βασιλῆας.
(Δ α ν ι κ ὴ)

Καλύτερα ἐλεύθερος στὴν ξενητειά, παρὰ σκλάβος στὴν πατρίδα σου.
(Γ ε ρ μ α ν ι κ ὴ)

Καλύτερα ν' ἀγναντεύης ἀπ' τὸ βοινό, παρὰ μέσ' ἀπὸ τὴ φυλακή.
(Σ ε ρ β ι κ ὴ)

Οἱ πουλημένοι ἄνθρωποι, εἶνε οἱ χειρότεροι σκλάβοι.
(Γ κ ά ρ ρ ι κ)

—ΓΙΑ ΤΗ ΦΙΛΙΑ

Ὁ πιστὸς φίλος εἶνε ἡ γνησιώτερη εἰκόνα τοῦ Θεοῦ.
(Μ. Ν α π ο λ έ ω ν)

Ὁ ψεύτικος φίλος κι' ἡ σκιὰ κάνουν τὴν ἐμφάνισί τους μόνο ὅταν λάμπει ὁ ἥλιος.
(Φ ρ α γ κ λ ῖ ν ο ς)

Ὁ κακὸς φίλος ἔχει στὸ στόμα μέλι καὶ στὴν καρδιὰ χολή.
(Γ ε ρ μ α ν ι κ ὴ)

Θεέ μου, φύλαγέ μου ἀπὸ τοὺς φίλους μου κ' ἀπ' τοὺς ἐχθρούς μου φυλάγομαι μονάχος μου!
(Ἑ λ λ η ν ι κ ὴ)

—ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Ὅταν βρεῖ κανεὶς ἑτοιμοχτισμένο σπίτι ἀπ' τοὺς γονειούς του, ποτὲ δὲν τὸ πουλάει στὴν ἀξία του.
(Σ κ ω τ σ έ ζ ι κ η)

Ὁ ἄνθρωπος σπάνια ἐκτιμᾶ τὸ σπίτι ποὖχτισε ὁ πατέρας του καὶ τ' ἀμπέλι ποὺ φύτεψε ὁ παπποῦς του.
(Γ ε ρ μ α ν ι κ ὴ)

Τὸ σπίτι κάθε ἀνθρώπου εἶνε τὸ φρούριό του.
(Ἀ γ γ λ ι κ ὴ)

Καλύτερα τὸ σπίτι σου νἆναι μικρὸ καὶ νὰ χωράη μονάχα τὴν οἰκογένειά σου, παρὰ νἆναι πάρα πολὺ μεγάλο καὶ νὰ χωράη ὅλο τὸν κόσμο.
(Ὁ λ λ α ν δ ι κ ὴ)

Στὰ μικρὰ τὰ σπίτια μπαίνει πιὸ εὔκολα ὁ Θεός, παρὰ στὰ μεγάλα.
(Γ ε ρ μ α ν ι κ ὴ)

κρεββάτι μου.

....

Ἡ ἐποχὴ ποὺ εἶχε ὁριστεῖ γιὰ τὸ βάφτισμά μου, πλησίαζε κ' ὅσο πλησίαζε, τόσο περισσότερο νευρικὴ γενόμουν. Ἡ κρίσεις μου εἶχαν καταντήσει σχεδὸν καθημερινές, κρίσεις δακρύων χωρὶς λόγο, κρίσεις τρόμου χωρὶς αἰτία. Τὸ κάθε τι ἔπαιρνε γιὰ μένα τρομακτικὲς διαστάσεις κ' ἔβλεπα κακὰ σημάδια στὰ πάντα.

Μιὰ μέρα εἶχα δώσει τὴν κοῦκλα μου σὲ κάποια συμμαθήτριά μου. Ἐδῶ πρέπει νὰ σημειώσετε, ὅτι ἔπαιζα κοῦκλες μέχρις ὅτου ἔγινα δεκαπέντε χρόνων. Σὲ μιὰ στιγμὴ τῆς ξέφυγε ἀπ' τὰ χέρια της, ἔπεσε κάτω κ' ἔγινε κομμάτια.

Ἀμέσως ἄρχισα νὰ τρέμω σύγκορμη. Λάτρευα αὐτὴ τὴν κοῦκλα, γιατὶ μοῦ τὴν εἶχε χαρίσει ὁ πατέρας μου. Ἔξαλλη λοιπὸν φώναξα στὴ συμμαθήτριά μου:

—Μοῦσπασες τὴν κούκλα, κακοκόριτσο! Ἔκανες κακὸ στὸ μπαμπᾶ μου...

Ὅλη ἐκείνη τὴν ἡμέρα δὲν ἔφαγα τίποτε καὶ τὴ νύχτα τρομεροὶ ἐφιάλτες μὲ βασάνιζαν. Ἀναπηδοῦσα ἀπ' τὸ κρεββάτι μου πλημμυρισμένη στὸν ἱδρῶτα κ' ὀλόλυζα σὰν τρελλή:

—Ὁ μπαμπᾶς πέθανε... Ὁ μπαμπᾶς πέθανε!...

Ἔπειτ' ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες ἦρθε ἡ μητέρα μου στὸ μοναστῆρι. Ἦταν ντυμένη στὰ κατάμαυρα καὶ μόλις μὲ εἶδε, ἔπεσε στὴν ἀγκαλιά μου, φωνάζοντας:

—Μικροῦλα μου! Μικροῦλα μου! Ὁ μπαμπᾶς σου πέθανε!....

—Τὸ ξέρω.... Τὸ ξέρω! τῆς ἀπάντησα ἐγὼ ξερά.

Μὰ ἡ ἔκφρασις τοῦ βλέμματός μου ἦταν τέτοια, ὥστε ἡ μητέρα μου ἄρχισε ν' ἀνησυχῆ μήπως εἶχα τρελλαθεῖ.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

ΞΕΦΥΛΛΙΖΟΝΤΑΣ ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΣΠΑΝΙΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ

(Ἡ πιὸ ἀπίστευτες καὶ πιὸ ἐξωφρενικὲς ἀνθρώπινες ἀθλιότητες)

Εἶνε γνωστό, ὅτι ἡ μεγάλες θλίψεις καὶ δοκιμασίες συγκλονίζουν τόσο τὸν ἄνθρωπο, ὥστε πολλὲς φορὲς ἀφίνουν ἐπάνω του χτυπητὰ σημάδια τῆς διαβάσεώς των. Κάτι σχετικὸ ἀναφέρεται γιὰ τὸν Λουδοβῖκο, κόμητα τοῦ Βεκέρ, ὁ ὁποῖος εἶχε σκοτώσει τὴ σύζυγό του, νομίζοντάς την ἄπιστη. Ὅταν ὅμως ἀργότερα βεβαιώθηκε πὼς εἶχε γελαστεῖ καὶ πὼς τὴν ἐσκότωσε ἄδικα, στενοχωρήθηκε τόσο πολύ, ὥστε μέσα σὲ μιὰ ὥρα ἄσπρισαν τὰ μαλλιά του!

Τὸ ἴδιο ἔπαθε καὶ ὁ διάσημος ἑλληνιστὴς Βωβιλλιέ, ὕστερ' ἀπὸ ἕνα τρομερὸ ὄνειρο ποὺ εἶδε. Ὡσαύτως, ὁ κωμικὸς ἠθοποιὸς Μπριζὰρ μιὰ μέρα ποὺ περνοῦσε ἀπὸ μιὰ γέφυρα τοῦ Ροδανοῦ, παραπάτησε καὶ κατρακύλισε πρὸς τὸ ποτάμι. Καθὼς ἔπεφτε ὅμως, πιάστηκε ἀπὸ ἕναν κρῖκο τῆς γεφύρας καὶ ἔμεινε ἔτσι κρεμασμένος κάμποσες στιγμὲς ἐπάνω ἀπὸ τὸ νερό. Ἡ τρομάρα του λοιπὸν ἦταν τόση, ὥστε ἄσπρισαν, μέσα σὲ λίγα δευτερόλεπτα, τὰ μαλλιά του.

Ἐπίσης τὰ γένεια καὶ τὰ μαλλιὰ τοῦ νεαροῦ δουκὸς ντὲ Μπροῦνσβικ ἄσπρισαν σὲ διάστημα εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν, ὅταν ἐπληροφορήθη τὸν θανάσιμο τραυματισμὸ τοῦ πατέρα του.

Τὰ μέλη τέλος τῆς παλαιᾶς ἀγγλικῆς οἰκογενείας τῶν Μπροχὰν εἶχαν ὅλα στὸ κεφάλι τους ἕνα τσουλοῦφι ἄσπρες τρίχες, κληρονομιὰ ἀπὸ ἕναν μακρυνὸ πρόγονό τους, ὁ ὁποῖος πρωταπόχτησε τὴ λευκὴ αὐτὴ τοῦφα στὰ μαλλιά του ἐξ αἰτίας κάποιου δυνατοῦ φόβου.

* * *

Ὁ ἀββᾶς ντὲ Μαρόλλ ἀναφέρει στὰ Ἀπομνημονεύματά του γιὰ κάποιον σύγχρονό του, ὅτι εἶχε τὴν ἱκανότητα νὰ κοινάη κατὰ τὴ θέλησί του τ' αὐτιά του, πρᾶγμα δυσκολώτατο, ὅπως ξέρετε.

Ἐπίσης ὁ ἅγιος Αὐγουστῖνος κάνει λόγο γιὰ ἕναν γνώριμό του, ὁ ὁποῖος, ἐνῶ δὲν μποροῦσε νὰ κουνήση τὸ κεφάλι καὶ τὰ χέρια του, εἶχε ἐν τούτοις τὴν ἱκανότητα νὰ σηκώνη ψηλὰ τὶς τρίχες τῶν μαλλιῶν του καὶ νὰ παίζη τ' αὐτιά του, ἀνοίγοντας καὶ κλείνοντάς τα, ὅπως τὰ ζῶα!....

Τὴν ἴδια ἱκανότητα, κατὰ τὴ μαρτυρία τοῦ ἱστορικοῦ Προκοπίου, εἶχε καὶ ὁ αὐτοκράτορ Ἰουστινιανός, στὸν ὁποῖο οἱ ἀντίπαλοί του ἀπέδωσαν γι' αὐτὸν τὸ λόγο, τὸ ἐλάχιστα κολακευτικὸ παρατσοῦκλι «Ὄνος».

Ὁ Γκυίς, ὀνομαστὸς φιλόλογος τοῦ 18ου αἰῶνος, γεννήθηκε μὲ ἕνα μονάχα αὐτί!....

Ἀναφέρονται ἐπίσης πολλοὶ ἐπίσημοι ἄνδρες ποὺ γεννήθηκαν μὲ δόντια ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τῆς μητέρας των. Μεταξὺ αὐτῶν συγκαταλέγονται ὁ βασιλεὺς Λουδοβῖκος ΙΔ', ὁ Ἄγγλος ποιητὴς Βούδ, ὁ ἰατροφιλόσοφος τοῦ 16ου αἰῶνος Γουλιέλμος Βιγκὼ καὶ ἄλλοι.

Κατὰ τὴ μαρτυρία τοῦ Ρωμαίου Σουητωνίου, ἕνας σύγχρονός του ἠθοποιός, ὀνομαζόμενος Ἀπελλῆς, τραγουδοῦσε μελωδικώτατα πρὸ πάντων ὅταν... τὸν ἔδερναν!

Ὁ περίφημος Σαὶντ—Ἐβρεμὸν εἶχε ἕναν μεγάλο σάρκινο ὄγκο μεταξὺ τῶν ματιῶν του. Ὁ φιλόσοφος Λέμπνιτζ καὶ ὁ βιογράφος Ρόσσι ἔφεραν παρόμοιους ὄγκους στὴν κορυφὴ τῆς κεφαλῆς των.

* * *

Ὡς πρὸς τὴν ὁμοιότητα τοῦ προσώπου, ἀναφέρεται γιὰ δυὸ διδύμους Γερμανοὺς ζωγράφους, τοὺς Ζεράρ, ὅτι ἔμοιαζαν τόσο πολύ, ὥστε τοὺς ἐπωνόμαζαν «Ἀπαράλλακτους». Ἐπίσης ὁ Ἄγγλος δικτάτορ Ὀλιβιὲ Κρόμβελ ἔμοιαζε καταπληκτικὰ στὸ πρόσωπο μὲ τὸν προγενέστερό του Γάλλο εὐγενῆ Ζὰκ ντὲ λὰ Ρός.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Ναβάρας, Καρὶ Β', ὁ ἐπονομασθεὶς Τρεμών, πῆρε αὐτὸ τὸ ἐπίθετο, γιατὶ σὲ κάθε ἔναρξι μάχης καταλαμβανόταν ἀπὸ τρεμοῦλα. Ἡ συγκίνησί του ὅμως αὐτὴ ἦταν πολὺ σύντομη. Μόλις τοῦ περνοῦσε ἡ ταραχή, ὁ βασιλεὺς ριχνόταν ἀτρόμητα ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν του καὶ τοὺς κατακερμάτιζε.

Γιὰ τὸν γενναῖο ἱππότη Ἰμπερκούρ, ὁ ὁποῖος σκοτώθηκε στὸ Μαρινιάν, ἀναφέρεται ὅτι εἶχε μιὰ περιεργοτάτη καὶ παρεξηγήσιμη ἀδυναμία. Ὁσάκις δηλ. ἐπρόκειτο νὰ συνάψη μάχη, καταλαμβανόταν ἀπὸ τὴ διάθεσι νὰ ξαλαφρωθῆ, ἐκπληρώνοντας τὴ φυσική του ἀνάγκη.

Ἐν τούτοις ἐθεωρεῖτο ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀνδρειοτέρους ἄνδρας τοῦ βασιλείου καὶ πολεμοῦσε σὰν ἀληθινὸ λιοντάρι. Ὅταν ὁστόσο τοῦ ἐρχόταν ἡ προαναφερθεῖσα... ἀδυναμία, ἔριχνε τὸ πρᾶγμα στὸ ἀστεῖο καί, γυρίζοντας στοὺς συντρόφους του, τοὺς ἔλεγε γελῶντας:

—Σταθῆτε! Ἐγὼ πάω νὰ ἑτοιμάσω κάτι νόστιμο γι' αὐτοὺς τοὺς ἀχρείους!...

Ὁ ἱστορικὸς Ταλλεμὰν ἀναφέρει γιὰ κάποιο σύγχρονό του Πλασσάκ, ὅτι ἐνῶ ἦταν γενναῖος πολεμιστής, μόλις ἔπανε τὸ ξίφος κ' ἑτοιμαζόταν νὰ ἐπιτεθῆ κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἔτρεμε σὰν τὸ βοῦρλο!...